Høring av lokal forskrift om finansiering av private barnehager 2027

Sak 26/8539

Til Grimstad kommune

Vi viser til høringen om lokal forskrift om finansiering av private barnehager i Grimstad kommune for tilskuddsåret 2027.

Som privat barnehage i Grimstad er vi opptatt av at finansieringen gir kommunale og private barnehager reelle og likeverdige muligheter til å oppfylle kravene i barnehageloven og gi barna et trygt og godt barnehagetilbud.

Vi støtter derfor i hovedsak innspillene som er gitt fra PBL og PBL Grimstad lokallag, og ønsker særlig å trekke frem følgende punkter:

1. Tilskuddet må bygge på reelle kostnader

Etter barnehageloven §§ 19–19 c og forskrift om finansiering av private barnehager skal kommunen gi tilskudd til private barnehager etter nærmere fastsatte regler. Grunntilskuddet til ordinære private barnehager skal ta utgangspunkt i kommunens ordinære driftsutgifter til egne barnehager.

Det er derfor svært viktig at beregningsgrunnlaget gir et reelt bilde av hva det faktisk koster å drive en barnehage i Grimstad.

Vi er bekymret for at regnskapstallene fra 2025 ikke fullt ut gjenspeiler kostnadene ved normal og stabil drift. Blant annet har høyt sykefravær, bruk av rimeligere vikarer og endringer i personalsammensetningen påvirket lønnskostnadene i de kommunale barnehagene.

For private barnehager med stabile ansatte og høy ansiennitet er lønn en stor og nødvendig kostnad. Erfarne medarbeidere representerer viktig kompetanse, trygghet og kontinuitet for barna.

Vi ber derfor kommunen sikre at beregningsgrunnlaget er representativt for forsvarlig og ordinær barnehagedrift.

2. Bemanning, sykefravær og bruk av vikarer

Barnehageloven § 26 stiller krav til grunnbemanning. I tillegg gjelder krav til pedagogisk bemanning.

Vi mener det er viktig at kommunen dokumenterer at de kommunale barnehagene faktisk har oppfylt kravene til grunnbemanning og pedagogisk bemanning gjennom året.

Dette er også viktig for finansieringen. Etter § 11 i forskrift om finansiering av private barnehager skal kommunen gi ekstra grunntilskudd til private barnehager dersom de

kommunale barnehagene i gjennomsnitt ikke oppfyller kravene til grunnbemanning eller pedagogisk bemanning.

Vi ber derfor kommunen dokumentere bemanningen i de kommunale barnehagene på de aktuelle telletidspunktene og korrigere tilskuddet dersom vilkårene for ekstra grunntilskudd er oppfylt.

Vi er også bekymret for forholdet mellom høye sykelønnsrefusjoner og relativt lave vikarutgifter. Dersom sykefravær ikke erstattes med vikar i tilstrekkelig grad, kan dette gi kunstig lave kostnader som igjen påvirker tilskuddssatsen til private barnehager.

En lav kostnad er ikke nødvendigvis uttrykk for effektiv drift dersom den skyldes at vakter ikke erstattes ved fravær.

3. Pensjon og arbeidsgiveravgift

Vi støtter PBLs innspill om at beregningen av arbeidsgiveravgift knyttet til pensjon må gjennomgås.

Kommunen bør dokumentere hvilke pensjonsutgifter som faktisk har vært belagt med arbeidsgiveravgift, slik at det ikke trekkes mer ut av beregningsgrunnlaget enn regelverket gir grunnlag for.

Dette er viktig fordi selv mindre feil i beregningsgrunnlaget kan få betydelige konsekvenser når satsene beregnes for alle private barnehageplasser.

4. Barnetall må beregnes korrekt

Vi støtter innspillet om at kommunen må benytte riktig intervallinndeling og vekting av oppholdstid når antall heltidsplasser beregnes.

Når barnetallene er en del av grunnlaget for beregning av tilskuddssatsene, må beregningen følge gjeldende nasjonale regler og være etterprøvbar.

Vi ber derfor kommunen kontrollere og eventuelt korrigere beregningen før endelig forskrift og satser vedtas.

5. Alle relevante kostnader må være med

Kommunen har allerede avdekket og korrigert flere kostnader som ikke var ført riktig i det opprinnelige beregningsgrunnlaget.

Dette viser hvor viktig det er med en grundig kvalitetssikring.

Vi ber derfor kommunen sikre at alle relevante kostnader knyttet til kommunal barnehagedrift er inkludert, blant annet kostnader til IKT, vedlikehold, renhold, energi, administrative tjenester (blant annet Vigilo) og andre fellesfunksjoner der dette etter regelverket skal inngå i beregningsgrunnlaget.

Beregningsmodellen må være så åpen og etterprøvbar at private barnehager kan ha tillit til at satsene er korrekte.

6. Kostnadsveksten må være oppdatert

Private barnehager opplever, på lik linje med kommunen, økte utgifter til blant annet lønn, varer og tjenester.

Vi ber derfor om at kommunen benytter siste tilgjengelige anslag for kommunal lønns- og prisvekst når satsene for 2027 fastsettes.

Tilskuddssatsene må så langt som mulig gjenspeile det faktiske kostnadsnivået barnehagene vil møte i 2027.

7. Konsekvensene for private barnehager må tas på alvor

Private barnehager er en viktig del av det samlede barnehagetilbudet i Grimstad.

To private barnehager i kommunen har allerede lagt ned. Dette mener vi gjør det særlig viktig at kommunen vurderer hvilke konsekvenser finansieringsnivået får for de gjenværende private barnehagene.

For lave satser kan over tid få konsekvenser for muligheten til å:

- opprettholde forsvarlig bemanning
- sette inn vikar ved sykefravær
- beholde erfarne medarbeidere
- rekruttere kvalifisert personale
- drive nødvendig kompetanseutvikling
- opprettholde kvaliteten på tilbudet til barna.

Vi mener derfor kommunen også bør se på kostnadene ved at private barnehageplasser eventuelt forsvinner og må erstattes med nye kommunale plasser.

Avslutning

For oss handler denne høringen først og fremst om barna.

Private og kommunale barnehager skal følge de samme kravene til bemanning, pedagogisk kvalitet og forsvarlig drift. Da må finansieringen gi reelle muligheter til å oppfylle disse kravene.

Vi ber derfor Grimstad kommune om å gjennomgå beregningsgrunnlaget på nytt før forskriften og satsene for 2027 vedtas, og særlig sikre:

1. at alle relevante kostnader er tatt med
2. at lønnsgrunnlaget gir et representativt bilde av ordinær drift
3. at forholdet mellom sykefravær, refusjoner og vikarbruk blir gjennomgått
4. at bemannings- og pedagognormen i kommunale barnehager dokumenteres
5. at arbeidsgiveravgift på pensjon beregnes på korrekt grunnlag
6. at barnetall og heltidsplasser beregnes etter gjeldende regler
7. at siste tilgjengelige deflator legges til grunn
8. at konsekvensene for kvalitet, bemanning og videre drift av private barnehager vurderes før endelig vedtak.

Vi ønsker et fortsatt godt samarbeid med Grimstad kommune og et finansieringssystem som er åpent, etterprøvbart og som bidrar til et bærekraftig barnehagetilbud – uavhengig av om barna går i kommunal eller privat barnehage.

Med vennlig hilsen

Elisabeth Klemmetsen
Styrer, Østerhus barnehage

Østerhus Barnehage
Et godt sted å være. Et godt sted å lære